Ks. prof. dr hab. Marian Machinek
Wydział Teologii
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
w Olsztynie

Olsztyn, 31 maja 2022

Opinia promotora
rozprawy doktorskiej ks. mgr. Lic. Mariusza Jackowskiego
pt. *Religijny i teologiczno-moralny wymiar idei igrzysk olimpijskich*,
Olsztyn 2022, ss. 279

Rozprawa doktorska ks. mgr lic. Mariusza Jackowskiego [dalej: Autora] dotyczy idei olimpijskiej. Chodziło z jednej strony o przebadanie zjawiska, jakim jest nowożytna idea olimpiady wraz z jej wymiarem religijnym i teologiczno-moralnym oraz jej znaczeniem dla życia społecznego i życia pojedynczych osób zaangażowanych na różnych poziomach w realizację tej idei. Z drugiej jednak strony chodziło jednak także o głębszą analizę samej aktywności sportowej, która nie tylko wyraża się przez ideę olimpijską, ale która też bylaby trudna do pomyślenia bez odniesienia do ruchu olimpijskiego.

Autor zrealizował swój zamiar badawczy gromadząc i analizując literaturę dotyczącą przede wszystkim olimpizmu i sportu w ogóle, ale także literaturę filozoficzną, teologiczną i etyczno-wychowawczą, włącznie z dokumentami Magisterium Kościoła katolickiego. Zgromadzona literatura została wykorzystana w stopniu dobrym. Niski procent podobieństwa uzyskany w trakcie badania systemem antyplagiatowm dowodzi samodzielności Autora w konstruowaniu pracy. Od strony formalnej praca nie budzi większych zastrzeżeń. Język jest poprawny, struktura pracy klarowna, a przypisy i bibliografia zostały ujednolicone. Całość została starannie przygotowana do druku.

Treść pracy zawarta została w czterech rozdziałach. *Pierwszy rozdział* ma charakter historyczny i dotyczy historii idei olimpijskiej, szczególnie w dwóch jej węzłowych punktach: powstania i dziejów olimpiady w starożytnej Grecji, a także historii jej wskrzeszenia na przełomie XIX i XX w. przez barona Pierre'a de Coubertina. Autor podaje wiele ciekawych faktów, analizuje także ich filozoficzne i społeczno-kulturowe tło. *Drugi rozdział* Autor poświęcił teologicznym i teologiczno-moralnym aspektom olimpizmu. Stwierdzone w pierwszym rozdziale silne tło religijne, jakie towarzyszyło zarówno starożytnej, jak i nowożytnej idei olimpijskiej, zostaje tu poddane dalszej pogłębionej analizie wraz z pytaniem, na ile jest ono tak ściśle związane z olimpiadą, że jej praktyczna realizacja staje się de facto

aktem religijnym, a na ile jest ono wtórnie związane z aktywnością sportową człowieka, tak, że ta może się odbywać również bez tego religijnego tła. Autor opowiada się za tą drugą możliwością, podkreśla jednak pozytywne elementy teologiczno-moralne sportu olimpijskiego jako szkoły cnót i postawy humanistycznej. W *rozdziale trzecim*, dotyczącym moralno-wychowawczych elementów olimpizmu, Autor poddaje analizie moralno-wychowawcze aspekty olimpizmu. Sport w ogóle, a sport olimpijskie w szczególności, ma niewątpliwie silny walor wychowawczy. Aktywność sportowa wpływa na charakter człowieka i dlatego może stać się cenną pomocą szczególnie w wychowaniu dzieci i młodzieży. Tak rozumiana idea olimpijska uczy szlachetnej rywalizacji oraz postępowania w duchu zasady fair-play, a także przyczynia się do promocji zdrowego stylu życia. Takie postawy nie dotyczą jedynie aktywności sportowej, ale stają się elementem charakteru człowieka i w tej sposób wpływają na całe życie sportowców, oddziałują jednak także na rzesze ludzi nie biorących czynnego udziału w rywalizacji sportowej, ale zawodowo lub amatorsko związanych ze sportem: działaczy, organizatorów, trenerów i kibiców sportowych. Autor nie unika jednak także refleksji nad etycznie negatywnymi zjawiskami w ramach praktycznej realizacji idei olimpijskiej, czemu poświęcony jest pierwsza część *rozdziału czwartego*. Autor wspomina o komercjalizacji i upolitycznieniu sportu olimpijskiego, o zjawisku dopingu i agresji w sporcie oraz o związanej z nimi roli środków masowego przekazu. Wskazuje jednak także na terapeutyczną rolę sportu olimpijskiego oraz na rolę sportu w kształtowaniu relacji międzyludzkich.

Rozprawa doktorska ks. mgr. lic. Mariusza Jackowskiego jest pracą interesującą, wielowątkową i solidną. Wymagała ona od Autora orientacji w różnych obszarach refleksji naukowej, począwszy od fachowej literatury dotyczącej sportu i idei olimpijskiej, poprzez różnorodną literaturę z obszaru nauk humanistycznych i społecznych, aż po literaturę teologiczną. Autor nie uniknął powtórzeń, czasami wymuszonych przez analizę pokrewnych obszarów tematycznych, jednak całość sprawia wrażenie solidnej dysertacji.

W oparciu o przedstawioną rozprawę doktorską ks. mgr. lic. Mariusza Jackowskiego opowiadam się za dopuszczeniem Autora do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Ks. prof. dr hab. Marian Machinek MSF

promotor rozprawy